

prima instanță: A. Cucerescu
(Judecătoria Bălți)
instanța de apel: T. Duca, D. Pușca, A. Albu
(Curtea de Apel Bălți)

dosarul nr. 2ra-3177/14

DECIZIE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca – Doneva, Valentina Clevadi
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Ciubarov Nicolae,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Micșanscaia împotriva lui Ciubarov Nicolae cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2014 prin care a fost admis apelul declarat de către Micșanscaia Natalia, casată parțial hotărârea Judecătoriei Bălți din 12 februarie 2014 cu emiterea unei hotărâri noi în partea casată,

c o n s t a ț ă

La 02 iulie 2012 Micșanscaia Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciubarov Nicolae privind încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 08 noiembrie 2010 Ciubarov Nicolae a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier, în urma căruia fiica minoră Micșanscaia Anastasia, 19 iunie 2010 anul nașterii, care se afla în brațe la soțul său Micșanschi Andrei, a suferit o traumă cranio-cerebrală gravă, fiind diagnosticată cu hidrocefalee ocluză postraumatică, hernie cranio-cerebrală postraumatică pe dreapta, tetrapareză spatică cu disfuncția funcțiilor motorice, oprirea dezvoltărilor motorice și verbale, epilepsie simptomatică postraumatică – maladii în temeiul cărora acesteia i-a fost stabilită grupa I de invaliditate.

Susține reclamanta că, tratamentul acordat minorei Micșanscaia Anastasia în instituțiile medicale de profil din Republica Moldova nu a dat careva rezultate pozitive și esențiale în dinamica tratamentului, de aceea s-a adresat pentru consultații și tratament instituțiilor medicale de peste hotarele țării.

Ca urmare, au fost efectuate mai multe consultații și intervenții chirurgicale, procurate polițe de asigurare, medicamente și alte produse medicale pentru tratamentul minorei Micșanscaia Anastasia, de asemenea fiind suportate cheltuieli de deplasare și tratament de reabilitare.

Solicită reclamanta repararea prejudiciului material în mărime de 163 483,68 lei și a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei din contul lui Ciubarov Nicolae.

Ulterior, la 20 ianuarie 2014, Micșanscaia Natalia a înaintat cerere de modificare și concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul lui Ciubarov Nicolae a cheltuielilor suportate în vederea tratamentului fiicei minore Micșanscaia Anastasia în mărime de 80090,42 grivne UA; 63 110,02 Lei; 154 816 Ruble RU, 3 904,56 Euro, 1 960 dolari SUA și 4 500 coroane Cehe, în valuta națională a Republicii Moldova la cursul oficial al Băncii Naționale; încasarea sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și încasarea din contul lui Ciubarov Nicolae pe viitor a cheltuielilor ce vor fi suportate din cauza vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății cu anticipație, în valoarea costului mediu a foilor la sanatoriu în mărime de 39 049 Grivne UA, costul biletelor la autobuz (tur-retur) 1200 Lei, precum și costul medicamentelor în sumă de 31 600 Ruble RU și 239,65 Euro - anual.

Prin hotărârea Judecătoreiei Bălți din 12 februarie 2014 acțiunea Nataliei Micșanscaia a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea din contul lui Ciubarov Nicolae în beneficiul Nataliei Micșanscaia a prejudiciului material în mărime de 8 780,80 lei MD, 290 714,11 ruble rusești, în valută națională conform cursului valutar la ziua executării, precum și a prejudiciului moral în mărime de 40 000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2014 a fost admis apelul declarat de către Micșanscaia Natalia, casată hotărârea Judecătoreiei Bălți din 12 februarie 2014 în partea ce ține de încasarea prejudiciului material în sumă de 8 780,80 lei, și emisă în această parte o hotărâre nouă prin care s-a dispus încasarea de la Ciubarov Nicolae în beneficiul Nataliei Micșanscaia cu titlu de prejudiciu material 80 090,42 grivne UA, 63 110,02 lei moldovenești, 3 904,56 euro, 1 960 dolari SUA și 4 500 coroane Cehe, în moneda națională a Republicii Moldova la cursul oficial al Băncii Naționale la ziua executării, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută. Totodată, s-a dispus încasarea taxei de stat de la Ciubarov Nicolae în mărime de 19 958 lei.

La 12 august 2014, în termenul prevăzut de lege, Ciubarov Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2014, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Ciubarov Nicolae, în motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor prezente la materialele pricinii, susținând că, deși intimata a avut posibilitate reală de a primi tratament gratuit în Republica Moldova, a ignorat acest fapt și a plecat în Federația Rusă cu mama și soțul, iar cheltuielile pretinde să fie suportate de el.

Totodată, susține că intimata, prin rețelele de socializare a solicitat ajutor material pentru tratamentul fiicei, iar, din înscrisurile prezentate, rezultă că aceasta a acumulat o sumă mult mai mare decât cea necesară, respectiv și-a permis să cheltuiască pe călătorii oriunde dorea, pe tratamente sanatoriale și proceduri de ordin general, astfel și-a creat o modalitate de îmbogățire nejustificată.

Consideră recurentul că soluția dată de prima instanță este mai obiectivă și care corespunde circumstanțelor cauzei, iar decizia instanței de apel este contrară normelor de drept material și bazată pe aprecierea arbitrară a probelor din dosar.

La 24 septembrie 2014 în adresa intimatei Micșanscaia Natalia a fost expediată copia recursului cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 30 octombrie 2014 Micșanscaia Natalia a depus referință la recursul declarat de către Ciubarov Nicolae, în care a invocat caracterul neîntemeiat și abuziv al acestuia și a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil. Consideră că Curtea de Apel Bălți a dat o apreciere justă circumstanțelor de fapt și temeiurilor de drept, pronunțând o hotărâre legală.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2014 recursul declarat de către Ciubarov Nicolae a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Conform art.1398 alin. (1) CC, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 1418 alin. (1) CC, în caz de vătămare a integrității corporale sau de altă vătămare a sănătății, autorul prejudiciului are obligația să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacității de muncă, precum și cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătății - de tratament, de alimentație suplimentară, de protezare, de îngrijire străină de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc.

Conform art.616 alin.(2) CC, în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, cel vătămat poate cere și pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Iar conform art.1423 CC, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Totodată, potrivit prevederilor art.25 alin.(1) și alin. (3) din Legea ocrotirii sănătății nr.411 din 28.03.1995, cetățenii Republicii Moldova au dreptul la libera alegere a medicului și a formei de asistență medicală și au dreptul să solicite asistență medicală unităților medico-sanitare cu orice tip de proprietate și formă de organizare juridică, atât din țară, cât și din străinătate, în conformitate cu tratatele și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Conform art.1 alin. (1) din Legea Nr. 1420 din 31.10.2002 cu privire la filantropie și sponsorizare, prin noțiunea de activitate filantropică se înțelege acordarea de ajutor material benevol, imparțial și necondiționat sau prestarea de servicii gratuite de către persoane fizice sau juridice pentru o persoană (un grup de persoane), fără a cere în schimb vreo recompensă, plată sau executare a anumitor obligații și fără a obține vreun profit.

Iar, potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f), scopurile activității filantropice sunt susținerea unor alte acțiuni de interes public ce necesită asistență financiară și materială.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii, s-a constatat cu certitudine că, în baza sentinței judecătorei mun. Bălți din 08 noiembrie 2010, recurentul Ciubarov Nicolae a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit.a) Cod penal al RM, pentru faptul că, la 25 august 2010, conducând automobilul de marcă Audi 100, pe str.Decebal, mun.Bălți, a accidentat pietonul Micșanschi Andrei, care ținea în brațe copilul minor Micșanscaia Anastasia, născută la 19 iunie 2010, drept consecință, cauzându-i din imprudență copilului vătămări corporale grave sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă-hematom subaponevrotic al regiunii parietale pe dreapta, fractură liniară a osului parietal pe dreapta, contuzie cerebrală de gradul 2 (f.d.11-13, vol.I).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, instanțele ierarhic inferioare corect au ajuns la concluzia privind angajarea răspunderii lui Ciubarov Nicolae pentru prejudiciul cauzat sănătății minorei Micșanscaia Anastasia, născută la 19 iunie 2010.

Întru probarea prejudiciului material suferit pentru tratamentul fiicei minore intimata-reclamantă Micșanscaia Natalia a prezentat întreg pachetul de înscrisuri, confirmate în modul corespunzător privind efectuarea investigațiilor medicale (tomografii "MRT", computerizate, electroencefalograme și videomonitoring-uri), consultații pentru stabilirea diagnosticului (or. Samara, Ecaterinburg, Sankt-Petersburg, Moscova - Federația Rusă, or.Teplite – Republica Cehă și or.Bonn – Republica Federativă Germania), intervenții chirurgicale (or.Novosibirsk – Federația Rusă), tratament de reabilitare sanatorial (Clinica Internațională de Reabilitare - or.Truscaveț, Ucraina; Sanatoriul Clinic Specializat pentru copii "Iscra" - or.Evpatoria, Ucraina; Complexul de delfinoterapie Nemo al SRL "Nerum" - or.Odessa, Ucraina și sanatoriul Balneologie din or.Teplite, Republica Cehă), cheltuieli pentru procurarea medicamentelor și de transport.

Înscrisurile menționate supra au fost apreciate corect prin prisma art.130 alin.(3) CPC privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea lor, iar în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că intimata-reclamantă Micșanscaia Natalia a prezentat probe veridice și pertinente în confirmarea cheltuielilor de tratament suportate în legătură cu vătămarea sănătății fiicei minore Micșanscaia Anastasia în sumă totală de 116 066,62 grivne UA, 68 863,40 lei MD, 438 541,08 ruble RU, 3 904,56 Euro, 1 960 dolari SUA și 4 500 coroane Cehe, decizia Curții de Apel Bălți fiind legală și întemeiată.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prima instanță neîntemeiat a respins pretențiile intimatei-reclamante privind încasarea cheltuielilor legate de deplasările și cheltuielile de tratament sanatorial efectuat în perioada 07 august 2013 – 21 septembrie 2013 pentru Micșanscaia Anastasia a cursului de tratament sanatorial în sanatoriul Balneologie din or.Teplîțe, Republica Cehă; în perioada 04 decembrie 2013 – 15 decembrie 2013 cu scop de investigații și diagnostic, tratamentului epilepsiei apărute la Micșanscaia Anastasia deplasarea la Clinica Epileptologică din or.Bonn, Republica Federativă Germană; în perioada 07 aprilie 2013 – 27 aprilie 2013 cursul de reabilitare a Anastasiei Micșanscaia în Complexul de Delfinoterapie Nemo a SRL”Nerum”, or.Odessa, Ucraina; în perioada 04 februarie 2013 – 16 februarie 2013 cursul de reabilitare a Anastasiei Micșanscaia în Clinica Internațională de reabilitare din or.Truscaveț, Ucraina; în perioada 24 septembrie 2012 – 06 octombrie 2012 cursul de reabilitare a lui Anastasiei Micșanscaia în Clinica Internațională de Reabilitare din or.Truscaveț, Ucraina; în perioada 16 august 2012 – 30 august 2012 cursul de reabilitare a Anastasiei Micșanscaia în Sanatoriul Clinic Specializat pentru copii ”Iscra”, din or.Evpatoria, Ucraina curs de reabilitare în cadrul sanatoriului Clinica Internațională de Reabilitare din or.Truscaveț, Ucraina, motivând precum că, tratamentele în scop de reabilitare întreprinse de aceasta pentru copilul minor Micșanscaia Anastasia, nu au fost expres prescrise de medicii specialiști, iar toate aceste acțiuni au fost întreprinse din inițiativă proprie în interesele copilului minor Micșanscaia Anastasia.

Or, tratamentul sanatorial de reabilitare a fost recomandat de medicii din Federația Rusă, Germania, Cehia. În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art.25 alin.(1) din Legea ocrotirii sănătății nr.411 din 28.03.1995, care stipulează expres că pacientul are dreptul să aleagă medicul și forma de asistență medicală, precum și instituția în care să efectueze tratamentul, legea prevăzând expres și posibilitatea pacientului de a efectua tratament atât național cât și internațional.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului în sensul necesității efectuării tratamentului în Republica Moldova și nu peste hotarele țării la dorința intimatei, deoarece aceasta a avut dreptul să aleagă la ce instituție medicală să se adreseze și ce tratament să urmeze pentru lichidarea urmărilor traumelor suferite în urma accidentului rutier, or, legea nu impune pacienților urmarea unui anume tratament, ci oferă dreptul acestora de a consulta mai mulți medici cu posibilitatea alegerii tratamentului pe care îl consideră optim în situația respectivă.

Nu au temei juridic nici argumentele recurentului precum că cheltuielile pentru efectuarea tratamentului în străinătate, fiind relativ mai mari, nu pot fi puse pe seama sa, deoarece intimata avea posibilitatea reală de a efectua tratament în Republica Moldova, deoarece se reiterează dreptul garantat de lege privind alegerea doctorului și a tratamentului efectuat pentru lichidarea urmărilor traumei suferite.

De asemenea, nu poate fi reținut argumentul recurentului privind acumularea unei sume suficiente de bani de către intimata Micșanscaia Natalia prin intermediul rețelilor de socializare prin binefacerea persoanelor membre ale acestor rețele, sumă care acoperă prejudiciul suferit de ea, or, legea incumbă expres obligația de a repara

prejudiciul suferit persoanei vinovate în producerea acestuia, în speță, acesta fiind Ciubarov Nicolae.

În acest context, instanța de recurs reține faptul că art.14 alin.(2) CPC, prevede principiul reparării integrale a prejudiciului suferit, până la restabilirea dreptului încălcat. Astfel, trauma gravă suferită de minora Micșanscaia Anastasia produce efecte în continuare, dreptul la integritate fizică al acesteia nefiind restabilit în totalitate.

Instanța de recurs reiterează că, conform art.1 alin. (1) din Legea Nr. 1420 din 31.10.2002 cu privire la filantropie și sponsorizare, prin noțiunea de activitate filantropică se înțelege acordarea de ajutor material benevol, imparțial și necondiționat sau prestarea de servicii gratuite de către persoane fizice sau juridice pentru o persoană (un grup de persoane), fără a cere în schimb vreo recompensă, plată sau executare a anumitor obligații și fără a obține vreun profit. Astfel, activitatea de binefacere executată de către persoanele membre ale rețelelor de socializare nu au avut în schimb de a-l exonera pe recurent de la acoperirea totală a prejudiciului suferit de intimată, ci doar de a oferi un ajutor în sensul art. 2 alin. (1) lit. f) din legea sus-menționată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia recurată relevă o soluție finală întemeiată și legală, iar motivele invocate de către recurent nu constituie temei suficient pentru casarea ei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Ciubarov Nicolae și a menține decizia Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2014.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ciubarov Nicolae.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 12 iunie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Micșanscaia împotriva lui Ciubarov Nicolae cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca – Doneva

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Ion Druță